

SLOVENE

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo ololetno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemati mesečno . . 1-70
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo ololetno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

Inserati:
 Enostopna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 15 v
 za dvakrat 15
 za trikrat 15
 za večkrat primeren popust.
 Pettivrsta 22x11, 22x10, 22x9 mm:
 enostopna pettivrsta po 20 v.
Poslano:
 enostopna pettivrsta po 40 v.
 Izhaja vsak dan, izvenredno
 deluje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vesni rad.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopis se ne vrača; nebrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Boj za Gorico. — Italijani zopet
povsod odbiti.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 4. novembra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Italijani napadajo dalje goriško območje in sosedne odseke.

Najljutejše so naskakovali včeraj Zagoro, višine pri Podgori in goro Sv. Mihaela.

Sovražnik je bil zopet povsod odbit. Na višinah pri Podgori se še vojskujejo za posamezne kose jarkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Maršal nadvojvoda Friderik na jugozahodnem bojišču.

Dunaj, 3. novembra. (Kor. urad.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča:

Kmalu potem, ko se je vrnil maršal nadvojvoda Friderik iz Belgrada, se je podal na južnozahodno bojišče. Nadvojvoda se je mudil 30. oktobra v stanu poveljstva južnozahodne bojne črte. Iz ust svojega brata nadvojvoda Evgena je maršal čul, s kakšnim neomajljivim zaupanjem pričakuje vojskovodja in njegove armade razvoja dogodkov.

V bodočih dneh je maršal obiskal bojno črto od Jadranskega morja do čet, ki na visoko zasneženem Plöckenu strazi vohod na Koroško. Skoraj vsi višji poveljniki so nadvojvodu ustno poročali. Ogledal si je tudi številne čete v rezervi. Povsod zaupanje, povsod obljuba trdne vztrajnosti kljub obupnim naporom po številu premočnega sovražnika.

O sili teh naporov si je predložil maršal sliko med svojim bivanjem na Dobrobski visoki planoti in na višinah vzhodno od Gorice 29. oktobra, ko so z najsrajnejšo ljutostjo napadali visoko planoto in goriško območje. Maršal se je prepričal lahko s lastnimi očmi, kako so čete generala pehote pl. Boroeviča kljub najljutejšemu obstreljevanju vse artiljerije odbile vse sledeče naskoke, ne da bi bile popustile pedit zemlje.

Ravnatoko ugoden utis je dobil nadvojvoda bodoči dan pri armadi generala kavalerije Rohra, ki na s snegom pokritem gorovju koroške bojne črte stoji skalnato trdno kakor gore same. Maršal ni varčeval z besedami najodkritije pohvale in občudovanja nasproti poveljnikom in četam, ki jih je tudi tu ogledaval.

Z najtoplejšimi besedami svojega priznanja, poln najboljših utisov se je poslovil nadvojvoda 1. novembra brzojavno od generalnega polkovnika nadvojvoda Evgena in se je isti dan odpeljal iz Zgornjega Dravograda na Dunaj.

Bodoči dan je poročal maršal najvišjemu vojnemu gospodu osebno o svojih najzadovoljivejših vtisih in je nato odpoval v svoj glavni stan.

Italijansko uradno poročilo.

Rim, 1. novembra. V visokem Cordeolu je naša ofenziva znova napredovala v dnu doline in na severni strani Col di Lana. V zoni Folzarego smo odbili sovražni napad na mali Lagazoni. Na podgorski višini je ponovil sovražnik včeraj brez uspeha svoje poskuse, zadržati naše približevanje. Na Krasu nikakega važnega dogodka. Naši letalci so tudi včeraj nadaljevali s svojimi drznimi poleti. Bombardirali so številne vojaške točke, med njimi postaji Devin in Nabrezino, kakor tudi vlake, stoječe v tem kraju.

Strahote sedanje laške ofenzive. — Naše izgube. — Naši junaki vzdrželi!

Profesor Lovrič poroča v »Našem Jedinstvu«:

21. oktobra. Strašen in grozen dan! Rekel bi: zarotili so se vsi nebesni, zemeljski in podzemeljski elementi! To buči, grmi, gore se tresejo, pečine zijajo; oblaki črnega dima so zastirli blago solnce, da ne gleda tega silnega gorja. Zdi se ti: sedaj hoče ljuti izdajica s pomočjo svojih topov izliti na nas ves bes, ki se je dolgo vrsto let zbiral v njegovi Judeževi duši. In mislil je, da nas je že uničil, kajti glej, že na-

stopa proti nam na Sv. Mih., pri Zag., višini . . . in pri P. Strašno je plačal te napake!

Prisegel bi: peklenški sovražni ogenj je do besa razdražil branilce divne Soče. Da, vsi štirje napadi so bili ob ogromnih sovražnikovih izgubah odbiti. Pri P. so naše strojne puške uničile cel, dobesedno cel sovražni oddelek, dočim je enaka usoda zadela močan sovražni oddelek, ki se je bil približal višini Od cele množice je ostalo živih samo pet, a tudi ti so bili ujeti.

Vse to je strašno, toda še strašnejša borba je besnela pri Sv. Mar. Tu se je sovražni ogenj izprevrgel najprej v najljutejši vihar, nato je sledil napad za napadom. Pa tudi ti napadi so bili gladko, da, gladko odbiti. Sovražnik je tudi tu imel silne izgube, ne vračunši množico ujetnikov, ki so padli v naše roke.

V neprestanem, strašnem sovražnem ognju je cel dan stala naša bojna črta na Dob. Borba je bila pa vendar najljutejša na Sv. Mih. in na Sv. Mar. Sovražnik je bil povsodi popolnoma potolčen. Pri Sv. Mih. smo ujeli 19 častnikov in 150 mož.

Hvala, neizmerna hvala do bremu Bogu, da so naše izgube naravnost neznatne. Kakor se vidi, je od treh italijanskih ofenziv le-ta najljutejša. Vsa znamenja kažejo, da bodo naši junaki, s pomočjo Vsemogočnega, tudi tej odoleli. Pač zadnji.

Ko sem to pisal, se je moja skromna kočica stresla. Že vem, kaj je: poleg mene se je razletela sovražna bomba. Tako je od neke dobe vsak dan. Kaj hočemo? Človeško življenje je v božjih rokah. Naj se v vsem zgodi Njegova sveta volja!

Naši letalci nad Brescia.

Iz vojnega tiskovnega stana poroča vojni dopisnik Adelt: Naše letalo je vnovič metalo bombe na municijsko tvornico v Bresciji. Italijani sami cenijo škodo na milijon lir. »Dan poprej« tako pripoveduje letalec, ki je pri tej akciji sodeloval, »smo se nad letališčem vadili v metanju bomb. Zjutraj ob štirih sva se dvignila z našim letalom, ki ima 140 konjskih moči. Ledene poljane Monte Altissono so se blesketale pod nami, ko sva prišla iz megle. Križarila sva 300 m nad Monte Maggiore, ki je visok 2200 m, zagledala Brescia in se kot orel spustila proti mestu. Bilo je ob petih zjutraj. Municijsko tvornico sva lahko spoznala. Moj spremljevalec je spustil dve težki bombi. Ena je zadela zalogo patron, druga pa akumulatorske naprave. Dvignili so se plameni. Ljudje so drveli iz vseh hiš. Obrambni topovi so naju ljuto obstreljevali. Gorje, če bi padla v roke razljučenim sovražnikom tam doli. Dvignila sva se proti gorski steni, za katero sva bila na varnem in doma. Naenkrat se ustavi motor, letalo se obrne proti globočini. Izgubljena sva. Moj spremljevalec je zagrabil samokres, odločen se je prejel ustreliti, kakor se udati sovražniku. Pomirjeval sem ga in iskal ugoden prostor, kjer bi se spustila na tla. Nameraval sem poskusiti, da bi hitro popravil motor, medtem ko bi spremljevalec s samokresom zadrževal Italijane. Niti 100 m nisva bila več nad cesto, ko je motor nenadoma zopet pričel delovati in se je letalo pričelo dvigati. Bila sva zopet nad mestom in vrgla še dve bombi na tvornico patron in na zalogo. Obe bombi sta zadeli. Nato sva z vso hitrostjo odletela. Po treh urah in desetih minutah sva bila zopet doma. Preletela sva 500 km.« Tako je pripovedoval letalec. Na letališču je tiho, samo iz daljave grme italijanski topovi. Od jezera Ledro do Tržiča pošiljajo zadnje pozdrave 30.000 mrtvim Italijanom, ki so bili v tretji soški bitki brez vsake koristi žrtvovani.

Lahe zebe.

Neki italijanski ujetnik, ki so ga z drugimi pripeljali v Bolcan, je imel na sebi celih sedem srajc. Kaj bo šele tedaj, ko nastopi prava zima!

Disciplina v italijanski armadi.

Iz vojnega poročevalskega stana se javlja:

Pri nekem mrtvem italijanskem častniku so našli našlo okrožnico italijanskega vrhovnega armadnega poveljstva, ki govori o disciplini. Po daljšem uvodu naglašajo okrožnica, da ima predpostavljene pravice, da vsakega upornega ali strahopetnega vojaka usmrti. Vsak vojak mora vedeti, da ga bo v slučaju, če bi se hotel udati ali umakniti pred sovražnikom, zadela krogla za njim stoječih čet ali krogla ka-

rabinierjev, ki so v svrhu nadzorovanja postavljeni za četami — ako ga že preje ni usmrtil njegov častnik. Komur bi se med bojem posrečilo uiti tej kazni, se kasneje izroči vojaškemu sodišču in usmrti v pričo primernih odposlanstev raznih vojaških zborov. Kdor se uda in pride živ sovražniku v roke, se takoj »in contumaciam« obsoji. Smrtna obsodba se izvrši po zvršetku vojne. — Slabo mora biti z disciplino v italijanski armadi, da so potrebne take drakonične odredbe.

Bolgari 10 km pred Nišom.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 4. novembra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Napadajo se vzhodno od Trebinja črnogorske obmejne postojanke.

V priborjenih postojankah zahodno od Bielce in južno od Artovca so bili odbiti sovražni sunki.

Na gori Robija je došlo do boja z ročnimi granatami.

Zlomil je se srbski odpor v prostoru pri Kragujevcu in pri Jagodini. Sovražnik se umika.

Avstrijske sile armade pl. Kövesza so prodrle čez Požego.

Dosežena je zveza med Užicami in skupino, ki se bojuje vzhodno od Višegrada.

Južnozahodno od Čačaka smo vrgli sovražnika z višin, ki nadvladujejo nad dolino.

Drugi avstrijski oddelki so vzeli višini Stolica in Lipnica Glavnica in potiskajo Srbe na greben Drobaja.

Nemške čete so vkorakale v Jagodino.

Neki oddelek bolgarskih sil je prodril do Boljevca južnozahodno od Zaječara, drugi oddelek je vzel goro Lipnico severnovzhodno od Niša.

Napadi Bolgarov južnozahodno od Pirota pridobivajo na prostoru.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 4. novembra. (Kor. ur.) Wolf-fov urad poroča iz velikega glavnega stana:

Med vztrajnim sovražnim odporom so prodirale naše čete na obeh straneh gorovja Kozlenik severno od Kraljeve.

Vzhodno od tam je prekorakana splošno črta Čakuta—Vl. Pcelica—Jagodina.

Vzhodno od Morave se sovražnik umika. Naše čete zasledujejo.

Ujetih je 650 Srbov.

Armada generala Bojadjeva je vzela Valakorje in Boljevca (ob cesti Zaječar—Paracin) in je napredujoč iz Sorklička proti Nišu osvojila z naskokom Kalafat (10 km severnovzhodno od Niša).

Vrhovno vojno vodstvo.

× × ×

V zahodni Srbiji so se naše čete, ki so vzhodno od Višegrada vdrlle čez srbsko mejo, združile z onimi četami, ki operirajo pri Užicah. S tem so postali vsi poskusi Črnogorcev, da bi se vrinili med te čete, brezuspešni.

Zahodno krilo armade Kövesz nadaljuje svoj napad na prostoru Požega—Kraljevo; umikovalne ceste v dolini Ibarja se tisti deli srbske armade, ki se nahajajo še severno od Golijske Morave, ne morejo več poslužiti. Tem srbskim četam kakor tudi tistim, ki so še ostale vzhodno od osrednje Morave je odprta le še smer proti Kruševcu in Nišu.

Odločni sunki bolgarskih sil proti severni fronti Niša so napravili položaj za srbsko armado še težavnejši. V avstrijskem uradnem poročilu imenovane višine Stolica, Lipnica, Glavnica in Drobja leže južnozahodno od Kragujevca in sicer vzhodno od ceste, ki pelje v Kraljevo.

× × ×

Francosko uradno poročilo.

Dunaj. (Kor. ur.) Iz vojnega tiskovnega stana:

1. novembra ob 11. ponoči: Nobena važnega dogodka 30. oktobra ne na-

bojni črti Rabrovo—Gevgeli in ne v smeri proti Strumici. Bolgari so napadli 30. oktobra višine, zasedene po naših pri Krivolaku na levem bregu Vardarja. Njih napade smo odbili.

× × ×

Kako je bil vzel Kragujevac.

Dunaj, 3. novembra. (Kor. ur.) Iz vojnega tiskovnega urada se poroča: Zasedenje Kragujevca se opisuje takole: Nek avstro-ogrski zbor na levem krilu pod vodstvom maršala pl. Mackensena severno in severnozahodno od Kragujevca prodirajoče armade generala pehote pl. Kövesza se je bojeval 30. oktobra v prostoru Velki—Senj—Serovac z enako močnimi sovražnimi silami in že vzel postojanke, iz katerih je sovražnik bežal. Isti zbor se je bojeval zasledujoč sovražnika 31. oktobra severno od ceste Kragujevac—Gor. Milanovac z zadnjimi oddelki. Istočasno je vzel nek nemški zbor armade Gallwitz postojanke severno in severnovzhodno od Kragujevca ob potoku Petrovačkar. Nemške čete so čule tu že zvečer 31. oktobra močne detonacije, ki so izdajale, da namerava sovražnik izprazniti Kragujevac in da zato razstreljuje. Nemški zbor, v katerega napadalnem odseku se je nahajalo mesto, je nameraval vkorakati v mesto, ki je zapustil sovražnik, ko je došlo k nemškim prednjim stražam odposlaništvo mestnega magistrata, ki je privedeno k poveljniku napovedalo, da se mesto mirno uda. Medtem ko se je to godilo na nemškem delu bojne črte, je neki poizvedovalni oddelek prej omenjenega avstrijskega zbora, ki je imel nalogo, da z vzhodnim krilom koraka mimo mesta in prodira dalje, dne 1. novembra med 7. in 8. uro dopoldne pod poveljstvom poročnika Trypka vkorakal z druge strani v mesto in je razvil na vojašnici in na arzenalu zastave avstro-ogrskе armade.

Pred novo odločilno bitko v Srbiji.

Basel. »Anzeiger« poroča: Srbi nameravajo pri Ralacu iskati nove odločilne bitke. Ne verujemo, da more ta odločitev zadržati razbitje Srbije.

Boji pri Velešu.

Budimpešta. Iz Lugana se poroča: Srbi so napadli pri Velešu bolgarske postojanke, a napadli so glede na premoč sovražnika brezuspešno. Srbske čete so se umaknile in se utrdile severno od Pirlipa pri sedlu Babuna.

Bolgari pred Prilepom.

London. (Kor. ur.) »Times« poročajo iz Aten: Bolgari, ki prodirajo iz Veleša proti Bitolju, so došli do gorovja Babuna. Srbi so se umaknili za Prilep in za Bitolj. Bitoljsko prebivalstvo je pobegnilo na grško ozemlje.

Bolgari zasedli Bitolj.

Budimpešta. Bolgari so že zasedli Bitolj. Srbi se na celi črti umikajo pred prodirajočimi sovražniki. Na severu in na vzhodu jim grozi obkolitev; če se nam posreči, da jim tudi na jugu odrežemo pot, se morajo umakniti v Albanijo.

Bolgarska taktika.

Sotija. Neki francoski častnik, ki je bil ujet pri Radomiru, je izjavil, da se z Bolgari ni moglo vojskovati, ker ne poznajo nobene taktike. Vselej, kadar se pričakuje, da napade artiljerija, napadejo z bajonetom, kadar se pa pričakuje napad z bajonetom, pa napadejo s silovitim ognjem artiljerije.

Srbsko umikanje v Albanijo nemogoče.

Lugano. Milanski listi poročajo iz Cetinja: Nemogoče je, da bi se Srbi umaknili v Albanijo, ker nasprotujejo albanski rodovi. Milanska »Sera« poroča: V Črnogoro je došlo nad 80.000 beguncev iz Srbije.

Tudi poslaniki se umikajo.

Pariz, 4. novembra. (Kor. ur.) »Petit Parisien« poroča iz Soluna: Poslaniki štiri sporazumnih držav so zapustili Kraljevo in se podali v Mitrovico.

Ceste v Srbiji.

Berlin. Vojni poročevalec »Täglicher Rundschau« poroča o razgovoru z generalom pl. Köveszem, ki je izjavil: Vojska proti Srbom je radi nečuvno slabih cest zelo težavna. Srbske ceste so še slabše kakor najlažbe v Galiciji.

Angleško-francoske čete še vedno brez zveze s Srbij.

London. »Central News« poroča iz Soluna: Obžalovati se mora, ker se še ni posrečilo, da bi se združile angleške in francoske čete s Srbij.

Obstreljevanje Varne.

Sofija. Uradno se je dognalo, da je bil ob obstreljevanju Varne res potopljen neka ruska križarka. Med obstreljevanjem mesta je bilo ubitih 11 oseb, med njimi tri tenške.

Meklenburški vojvoda v Sofiji.

Sofija. Vojvoda Meklenburški je došel v Sofijo, kjer se je več časa posvetoval s kraljem in je zasljal nato načelnika generalnega štaba in ministrskega predsednika Radoslavova.

Odlikovani bolgarski dostojanstveniki.

Dunaj. Cesar je podelil bolgarskemu ministrskemu predsedniku dr. V. Radoslavovu veliki križ Leopoldovega reda, finančnemu ministru dr. Tončevu red železne krone 1. vrste, ravnatelju državnih dolgov dr. Stojanovu komturni križ Franc Jožefovega reda z zvezdo. Dalje je podelil cesar bolgarskemu generalisimu gen. majorju Žekovu veliki križ Leopoldovega reda z vojno dekoracijo, generalisimu generalnemu majorju Zostovu in poveljniku prve armade Bojadjevu red železne krone prve vrste z vojno dekoracijo, načelniku generalnega štaba prve armade polkovniku Azmanovu vojaški zaslužni križ 2. vrste z vojno dekoracijo.

Lahi o položaju v Srbiji.

Lugano. Poročevalec lista »Secolo« v srbskem glavnem stanu Magrini poroča: Strah in skrb vladata v celi Srbiji. Neumljivo je, zakaj ne pošljejo zavezniški nobene pomoči. Srbski generalni štab je najnujnejše zahteval, naj pošlje četverospornum čete v staro Srbijo, a odgovorilo se je, da čet ne pošljejo, ker ne kaže poditi sil brez transportnih sredstev v pokrajino brez cest. Srbska vlada se je umaknila v Kraljevo, telesno oslabiljeni kralj v Topolo. Vtis je žalostnega splošnega poloma. Magrini je govoril z načelnikom srbskega generalnega štaba, ki je izjavil: Razljučen sem najsikrajnejše na našo vladu, ki je vse to vedela že prej, a ni ničesar storila, da to prepreči. Bolgarijo bi bili morali napasti prej. Ministrski predsednik Pasić je pa grozil, da se ustrelji, če se ne ustreže, kar zahtevajo zavezniški. Magrini hvali zavezniške, ki so se izvršno pripravili. Zavezniški so nesporno in končno gospodje dvakrat osvojenega ozemlja. Njih strašna artiljerija sili Srbe, da opuščajo svoje postojanke, ne da bi mogla priti pehota sploh v stik s sovražnikom. Nemci in Avstrijci izsiljujejo svoje prodiranje edino le s svojimi silovitimi zalogami streliva. Proti njih artiljeriji je hrabrost srbske pehote zaman. Polkovnik Treslić je izjavil Magrini: Bližamo se koncu. Kaj koristi hrabrost in srčnost srbskih vojakov nasproti artiljeriji zaveznikov? V štirih dneh šteje neka divizija 1000 ranjencev; danes jih je zopet 225 več; med njimi ni enega vojaka, ki bi bil ranjen po krogli iz puške. Magrini brzojavlja dalje: Dežuje že 14 dni. Vse vode so narasle in prestopile bregove. Pota so enaka blatnemu morju, a Srbi so zadovoljni, češ blato je edini njihov zaveznik, ki zavira prodiranje sovražnika. Umikanje Srbov je podobno ljudskemu preseljevanju. Otroci in žene sede na vozovih, ki jih vlečejo stari možje. Čede gonijo pred seboj in sicer v najlepšem redu. Magrini poroča, da je njegov avtomobil komaj ušel neki nemški kavalerijski patrulji.

× × ×

Združitev Srbije s Črnogoro?

»Nova Reforma« poroča iz Genfa: Iukajšnji listi izvedo iz Italije, da poznavači balkanskih razmer izjavljajo, da bo srbski kralj Peter sedaj izvedel svoj že davno nameravani sklep in odločil krono. Črnogorski dvor agita za združitev obeh srbskih držav pod dinastijo kralja Nikite. Ruski dvor je naklonjen temu načrtu. Italija bi poslala izdatno ekspedicijsko armado. Med tem naj Srbi gledajo na to, da bodo izvedli svoje umikanje v Črnogoro s kolikor mogoče majhnimi izgubami.

Črnogorci nasprotujejo pomoči četverospornuma skozi Črnogoro.

Basel. »Anzeiger« poroča iz Milana: Črnogora je radi pomanjkanja živil izjavila, da ne dovoli četverospornum četam prehoda skozi Črnogoro.

Črnogorci praznijo Skader.

Lugano. Milanski listi poročajo iz Skadra, da radi nastalih nevarnosti ob črnogorski meji nameravajo Črnogorci izprazniti Skader.

Vstaja v Albaniji.

Lugano. »Secolo« poroča iz Rima: Iz Drača dohajajo resna poročila. Uprli so se Albanci v po Srbij osvojenih ozemljih Kovadere in Kičevo. Gibanje se je razširilo tudi na sever. Težak boj se bje med Albanci in četami Esad paše severno od Tirane.

Vojno stanje v Albaniji.

Genf. Pariški »Journal« poroča iz Drača: Esad paša je napovedal v Albaniji vojno stanje. Prepovedan je izvoz živil v Srbijo in v Črnogoro.

× × ×

Venizelosova stranka.

Kopenhagen, 3. novembra. Listi poročajo iz Aten: Venizelosova stranka je dovolila svojim članom v zbornici prosto glasovanje o vprašanjih zunanje politike.

Venizelosova agitacija.

Budimpešta, 4. novembra. »A Vilag« poroča iz Aten: Venizelos nadaljuje svoj boj proti nevarnemu stališču vlade in proglasa, da bi pomenila nevarnost, kakršno hoče nadaljevati Zaimisov kabinet v strogi obliki do konca vojske, le pomoč Bolgariji. To pa je velika nevarnost za Grčijo, ki ne bi mogla braniti grško-makedonskega ozemlja proti Bolgariji z 9 do 10 milijoni prebivalstva. Večina listov povdarja, da bi Velika Bolgarija, ki bi mejila na Egejsko in tudi na Jadransko morje, nikakor ne bila tako nevarna kakor Velika Srbija s 15 milijoni prebivalcev, ki bi si hotela na vsak način priboriti pot do Egejskega morja. Tudi današnje vesti potrjujejo ugoden potek v pogajanjih med Bolgarijo, Turčijo in Grčijo.

Zaimis odstopil.

Atene, 4. novembra. Agence Havas poroča: Ker je prišlo med obravnavanjem vojaških predlog v zbornici do nastopa med vojnim ministrom in Venizelosovo večino, je stavil Zaimis takoj na dnevni red zaupnico vladi. Venizelos je izjavil, da je liberalni večini nemogoče podpirati vladu, katere politika je prava nesreča za koristi dežele. Vsi voditelji strank so nato posegli v debato. Vlada je ostala v manjšini s 114 proti 147 glasovom. Vsled nezaupnice v zbornici je izjavil ministrski predsednik Zaimis, da je nastopila ministrska kriza ter je prosil zbornico, da se naj razide do sestave novega kabineta.

Atene, 4. novembra. Poročilo Agence Havas: Zaimis se je podal opoldne h kralju in mu podal prošnjo za odstop. Venizelosu sovražni listi smatrajo, da je razpust zbornice gotova stvar.

Grčija glej okrog sebe!

Atene, 2. novembra. »Patris« piše: Poročila o notranji krizi niso resnična. Prva stvar zdaj niso notranje, ampak zunanje razmere. Vlada mora najprej paziti na dvoje: prvič na poziv entente, naj bi Italija pomagala Srbiji, drugič na predloge entente Rumuniji, po katerih bi dobila sedmograško in dele ruske Besarabije.

Grki pobiti.

Berlin, 3. novembra. »Berl. Tagbl.« popisuje po »Corr. della Sera«, kakšen vtis dela usoda Srbije na grško ljudstvo. Niti med Venizelosovimi pristaši ne vladajo posebna pričakovanja. Ves grški narod je nekam potlačen in želi, da se odstranijo ententine čete.

Demobilizacija Grške.

Lugano, 4. nov. »Corr. della Sera« poroča iz Aten: Včeraj se v zbornici ni obravnavalo stavljenega vprašanje o razorožitvi. Zaimis je prosil, naj se mu da odloga. Ker pa interpelantje niso odjenjali, Zaimis ni hotel dati nikakega pojasnila.

Sofija, 3. novembra. Iz Atene se poroča, da vojni minister zanikuje vest o razorožitvi grške armade.

Italija se boji Grčije.

Lyon, 3. nov. »Lyon Republicain« poroča iz Pariza, da italijansko časopisje zelo dvomi nad odkritosrčnostjo Grške in svetuje ententi, naj se ne da nepričakovano presenetiti.

Bolgarija in Grčija.

Sofija, 2. novembra. »Agence Telegr. Bulg.« poroča: V Gešovem glasilu »Mir« stoji, da se da doseči popolno zblizanje med Grčijo in Bolgarijo. Gospodarske koristi so za obe strani ugodne. Tu ni govora o resni konkurenci proti grškim koristim. Ker ne obstoja več prepir glede Soluna, ki je povzročil grško-bolgarsko vojsko l. 1913., razumevajo oni Grki, ki so poučeni, da bodo mogli zaokrožiti svojo albansko posest, če ostanejo nevtralni. Velika Srbi-

ja je za Grke večja nevarnost, kakor pa močna Bolgarija.

Srbaki poslanik proti grški demobilizaciji.

Budimpešta, 4. novembra. »Az Est« poroča po »Gazetta del Popolu«: Srbski poslanik je izjavil ministrskemu predsedniku Zaimisu, da bi v Srbiji slabo vplivala v tem trenutku demobilizacija Grčije, ker bi le povečala drzovitost Bolgarov, Turkov in centralnih držav.

Nemčija in Grčija.

Sofija, 3. novembra. Po atenskem poročilu garantira Nemčija Grčiji teritorialno nedotakljivost.

Ponesrečen izkrcevalni poizkus Angležev.

Bukarešta, 4. novembra. »Seara« poroča iz Soluna: Angleži so se hoteli izkrcati vzhodno od mesta na polotoku Kalcedice, ker je tam podnebje bolj milo in pripravnije za prezimovanje vojakov. Grške vojaške oblasti so pa izkrcanje zabranile. Na angleško vprašanje je grški garnizijski poveljnik odgovoril, da je dobil navodilo, nastopiti proti izkrcavanju tudi z orožjem.

Ententa zaman vabi.

Genf, 2. novembra. V pariškem zunanem ministrstvu nikakor niso zadovoljni z večnimi pogajanjimi z onimi nevtralnimi državami, ki so doslej ententi provročale vedno le nova težka razočaranja. »Eho de Paris«, ki ima dobre zveze z zunanjim ministrstvom, pravi, da so vsa pogajanja popolnoma brez pomena. Ponudbe, ki so jih dobili takozvani nepravilci, so samo to dosegle, da so le-ti indiskretno izdali vse interese nasprotnikom in sicer prav one, ki se jih je hotelo varovati. »Eho de Paris« ne imenuje naravnost nikogar, ali ton listov kaže, da nedvomno misli na Grčijo in Rumunijo.

Rumunski kralj in hujskači.

Dunaj, 3. novembra. Po prvi demonstraciji v Bukarešti je drugi dan vzprejel kralj v avdijenci glavna voditelja hujskačev Filipescu in Jonescu. »Romanul« poroča o kraljevem odgovoru, ki ga je mu dal ob tej priliki rekoč: »Nikdar se nisem protivil uresničenju narodnih idealov, toda ker sem ustaven vladar, ostanem v okviru ustave in prepuščam razrešitev vseh teh vprašanj vladi in parlamentu, ki sta odgovorna za vse dogodke.

Sprememba v rumunskem kabinetu.

Berlin, 3. novembra. »Voss. Ztg.« poroča iz Bukarešta: V rumunskih listih se zdaj veliko razpravlja o preosnovi rumunskega kabineta. V liberalnih krogih se z gotovostjo pričakuje, da se na treh mestih v ministrstvu izvrše izpremembe. Ferekide, sedanjí predsednik zbornice postane zunanji minister, Stelian notranji, Bratianu ostane predsednik brez portfelja. Seveda se nasprotno zanikuje taka izprememba, toda to ne pomeni veliko, ker je le dokaj možno, da se izprememba izvrši pred sklicanjem zbornice 28. novembra. — Ferekide je udan Bratianujev prijatelj, Stelian pa je velik prijatelj entente. Napol uradna »Indep. Roumaine« ne dostavlja ničesar k tej vesti. Zato pa tem resneje in krepkeje razpravlja o tem Carpova »Moldava«. Ta piše, da ve pač ves svet, da so v vladi možje, ki so za intervencijo, in oni, ki so za zmernost. Preosnova kabinetova bi pokazala, kateri imajo premoč. Pri nesla bi vsaj v gotovi meri potrebno jasnost o stališču vlade. Naše informacije pričajo, da je Bratianu pripravljen radi edinstvi v stranki zadovoljiti liberalne nezadovoljnejše, ki se ločijo od glavnega dela stranke ravno glede zunanje politike. Tako bi dal Bratianu svoji vladi iz strankinih koristi značaj, ki nikakor ne bi odgovarjal resničnim razmeram in ki bi mogel le pospešiti nenačno razrešitev položaja, ki je sam po sebi že itak dovolj nevaren. List se boji, da bi mogel Bratianu svojo politiko, ki se roga trenutnemu položaju, priversti do viska. List tudi pogrša odločnega nastopa med liberalnimi listi proti članu lista »Epoca«, v katerem je govor o prehodu ruskih čet preko rumunskega ozemlja toliko kakor o že naprej gotovem dejstvu. Treba bo pričakovati, če bo vladno glasilo i nadalje molčalo ali pa vse demantiralo.

Popolna nevtralnost Rumunije.

Bukarešta, 4. novembra. Listi prinašajo sledečo poluradno izjavo: Oborožen nastop Rumunije je le tedaj možen, če bi katera med vojskujočimi se strankami ogrožala življenske interese naše dežele. Izrecno je treba pibiti, da ne obstoji nikaka obveznost braniti Srbijo. Bolgarija se bori kot zaveznik centralnih vlad in srbsko-bolgarska vojska je le epizoda svetovne vojske. Rumunija ne čuti nobene obveznosti, da bi branila bucareško pogodbo tudi proti vevlevlastem, ampak bi to storila le proti podpisanim državam te pogodbe, če bi jo hotele razdreti iz samoljubja.

Rumunska armada ni v pravem pomenu besede mobilizirana. Mi smo sklenili potrebne odredbe za obrambo, ki se seveda še vedno izpolnjujejo. Rumunija ni na nobeno stran vojaško vezana. Ni res,

da bi obstojal kakršenkoli dogovor med Rumunijo in Italijo. Za Italijo ima Rumunija simpatije, ki so se rodile že v času, ko je pripadala Italija trozvezi. Trozvezno pogodbo pa je Italija odpovedala. Mi imamo prav tako malo želje glede Transilvanije kakor glede Besarabije. Ni pričakovati, da bi Rumunija nastopila za centralne države ali proti njim.

Ta poluradna izjava je brzkone odgovor na nove ponudbe ententine z dne 28. oktobra.

Genf, 3. novembra. »Herald« poroča: Rumunska vlada je sporočila ententi, da ni pod nobenimi pogoji voljna, da bi v prasnih nevtralnosti delala kakršenkoli izjemna privoljenja.

Zblizanje med Rumunijo in Bolgarijo.

Berlin, 3. novembra. »Nationalztg.« poroča: Kakor zatrjujejo razni ruski listi, se je izvršilo v zadnjem času prav vidno zblizanje med Rumunijo in Bolgarijo. Kakor »Den« poroča iz Bukarešta, se potrjuje, da je Bolgarija potegnila svoje precej močne čete od meje in pustila le prav redek kordon. Čete je poslala proti Dedeagaču. Tudi rumunska vlada je potegnila svoje čete od bolgarske meje.

Bukarešta, 4. novembra. »Indep. Roumaine« poroča: Ko so nemške in avstro-ogrške čete zasedle donavsko obrežje, so sklenile rumunske oblasti, da so razorožile in zaplenile vse ladje z rusko zastavo.

Rumunija in centralni vlasti.

Budimpešta, 3. novembra. »Politikal« Hirado« poroča iz Bukarešta: Avstro-ogrski poslanik je danes obiskal min. predsednika Bratianu in imel z njim daljšo konferenco. V političnih krogih se čuje, da se vrše med Rumunijo in centralnimi državama pogajanja radi žitnega in drugega prometa.

Costinescu obolev.

Budimpešta, 3. novembra. »Az Est« poroča, da je težko obolev finančni minister Costinescu. Vazne seje ministrskega posveta se vrše ob njegovi postelji. Vsak dan prihajajo v avdijenco h kralju politični voditelji.

Bukareški vseučilišni profesorji za vojsko.

Budimpešta, 4. novembra. »Pester Lloyd« poroča iz Bukarešta: 52 profesorjev bucareškega vseučilišča objavlja spomenico na rumunsko ljudstvo, v kateri skušajo dokazati potrebo, da se Rumunija vdeleži vojske.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 4. novembra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Sovražnik je nadalje napadel postojanko ob Stripi.

Pred našimi ovirami so se izjalovili napadi na postojanko pri Wisnioczkyu in Burkonawu.

Pokopanih je bilo pred strelskimi jarki dveh bataljonov 500 ruskih mrličev.

Bojujejo se prej ko slej v vasi Siemikowce severno od Sieniawe. Avstrijske in nemške čete so kraj skoraj popolnoma zopet priborile. V tem prostoru so privedli 3000 ujetnikov.

Odbitih je tudi veliko sunkov sovražnika ob spodnjem Stiru.

V predvčerajšnjih bojih zahodno od Čartorijska je neki iz čet obeh vojska sestavljen armadni zbor ujel skupno 5 ruskih častnikov in 117 mož in zaplenil 11 strojnih pušk.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 4. novembra. (Kor. ur.) Wolf-fov urad poroča iz velikega glavnega stana:

Vojna skupina generalfield-maršala pl. Hindenburga.

Pred Dvinskim se bojujejo dalje.

Na raznih mestih so ponovili Rusi svoje napade. Povsod smo jih odbili. S posebno močnimi silami so nastopili pri Grabunovki. Tam so bile njih izgube največje. Vasi Mikuliški niso mogli držati tudi v ognju naše artiljerije in je po naših zopet zasadena.

Vojna skupina generalfield-maršala princa Leopolda Bavorskega.

Nobenih posebnih dogodkov.

Vojna skupina generala pl. Linsingena.

Rusi so včeraj zjutraj presenetljivo napadli vas Kuchoca-Wola. Oddelke, ki so vdrli v vas, smo takoj zopet vrgli iz nje.

Ponovljen poizkus sovražnika, ki nam je hotel z močnim protinapadom iztrgati uspeh zahodno od Čartorijska, se je izjalovil.

Iz predvčerajšnjih bojov so privedli skupno ujetih 5 častnikov in 1117 mož in zaplenjenih 11 strojnih pušk.

Pri četah generala grofa pl. Bothmera so se tudi včeraj še bojevali v in pri Siemikowcu.

Število ujetnikov v boju za vas se je povišalo na 3000.

Ruski napadi južno od kraja so se izjalovili.

Vrhovno vojno vodstvo.

PRIPRAVE ZA IZPRAZNITEV VOLINJA.

Krakov. Tukajšnji listi posnemajo iz »Dziennika Kijowskega«, da se po celem Volinju pripravljajo izpraznitev in da se je že tudi določil način za izvedbo izpraznitve. V prvi vrsti morajo uradi premestiti svoj sedež vse lekarniške zaloge, dalje zaloge kovin, usnja in sukna, potem stroje in železniški material ter opremo posameznih železniških postaj in končno zaloge žita in drugih živil. Ko se vse to spravi na varno, se začne prevažati prebivalstvo.

BEGUNCI V GOZDIH VOLHINJE IN JUŽNOZAHODNE RUSIJE.

Petrograd. V volhinskih in južnoruskih gozdih se nahaja zdaj pol milijona beguncev. Radi hudega mraza, ki je zdaj nastopil, zahtevajo, naj jih vlada pošlje proti vzhodu.

POZIVI POD OROŽJE V RUSIJI.

Monakovo. »Münch. N. N.« poročajo iz Stockholma: Car je izdal ukaz, s katerim se vpokličejo pod orožje vsi tisti Rusi od 43. do 45 leta, ki so bili dozdej oproščeni od vojaške službe.

TOŽBE PROTI RUSKIM DOSTOJANSTVENIKOM.

Petrograd. Več visokih trgovcev v Moskvi, ki so bili oškodovani ob protinemških pogromih, tožijo za odškodnino takratnega ruskega notranjega ministra Maklakova, generalnega gubernatorja Jusupova in mestnega glavarja Adrianova.

MINISTRKA IZPREMEMBA V RUSIJI.

Berlin. (Kor. ur.) Stockholmski dopisnik oproča »Vossische Ztg.«, naj se Reuterjevo poročilo o izpremembi ruske vlade previdno presoja. Najbrže je resničen le odstop Sazonova, a nič se ne ve, kdo mu bo sledil. Goremykin je predlagan carju na prvem mestu, a angleški dvorni krogi delajo za Šebekova. Izključeno ni, da prevzame Goremykin tudi zunanje ministrstvo, kar bi osobito radi v Londonu.

RUSIJA SE BOJI SVETE VOJSKE.

Kiel. »Kieler Zeitung« poroča iz Petrograda: Rusija je poslala v Teheran in v Kabul ojstro noto, ki napoveduje ojstre ukrepe Rusije, če namerava afganistanski emir še nadaljevati propagando za sveto vojko.

RUSIJA ODPOKLICALA KONZULE IZ JUŽNE PERZIJE.

Kodanj. »Rječ« poroča: Odpoklicani so ruski konzuli v južni Perziji.

RUSI ZAPUŠČAJO PERZIJU.

Stockholm. Rusko poslanstvo v Teheranu priporoča ruskim državljanom, naj se vrnejo čez Kaspiško morje v Rusijo.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 4. novembra. (Kor. ur.) Wolf-fov urad poroča iz velikega glavnega stana:

Severno od Masiges so naše čete vzele z naskokom nek blizu pred našo bojno črto ležeči francoski jarek v razsežnosti 800 metrov. Večina posadke je padla, le 2 častnika, med njimi 1 major in 25 mož je ujetih.

Vrhovno vojno vodstvo.

Protigermski kongres v Parizu.

Curih, 31. oktobra. Lyonski list »Progres« poroča, da so sklicali prvi protigermski kongres za varstvo francoskih industrijskih in gospodarskih koristi dne 31. t. m. v Pariz. Kongres pospešujejo francoske trgovske zbornice skupno s trgovskimi zbornicami in zastopniki industrije, gospodarskih in trgovskih skupin.

Novi poveljnik v Parizu.

Pariz. Agence Havas poroča: Vojaški guverner v Parizu je postal general Maunoury.

Joffre ni v Angliji ničesar dosegel.

Genf. Četudi se poluradno zagotavlja, da je Joffre dosegel uspehe, se le poroča, da Joffre s svojim londonskim uspehom ni zadovoljen. Angleška vlada je pač obljubila, da hoče krepko podpirati vojaško akcijo na Balkanu, a se izognila natančnih obljub. Joffre se je moral zadovoljiti, ker so Angleži govorili tudi o svoji važni pomoči na zahodnem bojišču.

Angleški kralj mora ležati.

London, 2. novembra. (Kor. ur.) Kralj bo moral radi poškodb še nekaj časa ležati v postelji.

Turki mogoče nastopijo na zahodnem bojišču.

Carigrad. Ob sprejemu veleposlaništva iz Sirije je opozarjal neki govornik na članke francoskih listov, ki izražajo bojazen, da mogoče nastopijo turške čete na zahodnem bojišču, ker je zdaj Turčija

zvezana naravnost z osrednjima velevladstima. Tega se boje ravno Francozi, ki skilijo na Sirijo. Dejansko, je nadaljeval govornik, če hočejo Turki, se lahko vojskujejo na francoskem bojišču in maščejejo poraz pred tisoč leti v bitki pri Poitiersu.

Razna poročila.

Mirovne govorice.

Madrid. (Kor. ur.) Agence Havas poroča: Nemško veleposlaništvo zanikava, da namerava knez Bülow z Madridom in z Washingtonom razpravljati o možnosti miru.

Knez Bülow v Švici.

Lugano, 3. novembra. Iz Turina javlja Jolittijevo glasilo »Stampa« komentar na senzacionalen način prihod v Švico bivšega nemškega izrednega poslanika v Rimu kneza Bülowa. Knez Bülow je prišel v Lucern z dvema uradnikoma nemškega zunanjega ministrstva. V bernskih diplomatskih krogih z odločnostjo trde, da prideta prav kmalu v Lucern tudi dva zastopnika neke sosedne države (Italije??), da se sestaneja z Bülowom. Sestanek baje ima namen, da se končno uredi medsebojni stiki obeh držav.

Curih, 2. novembra. Listi poročajo, da je Nemčija za 14 dni zelo omejila osebni promet ob švicarski meji.

Kmalu dobimo bolgarsko žito.

Sofija, 4. novembra. Pogajanja nemške nakupovalne komisije se bližajo h koncu. Bolgarija bo dala veliko množino krmil in sočivja.

Novi kardinali.

Rim. (Kor. ur.) »Osservatore Romano« uradno obvešča, da bo imel sv. oče 6. decembra javni, 9. decembra pa tajni konzistorij. Kardinali postanejo: dunajski nuncij monsignor Scapinelli, monakovski nuncij monsignor dr. Fröhlich, prejšnji libonski nuncij mons. dr. Tonti, delegati v srednji Ameriki Cagliero in nadškofa Mistrangelo v Florenci in Gusmini v Bologni.

Ezio Garibaldi nevarno ranjen.

Lugano. Ezio Garibaldi, ki je šele pred kratkim na dobljenih ranah ozdravil, je bil zopet ranjen. Kroglja je vdrila v prsa in je šla pri vratu vru. Ezio Garibaldi je vnuk Giuseppe Garibaldija.

Dnevne novice.

+ Podpisovanje tretjega vojnega posojila se zaključilo jutri popoldne. Uspeh je zagotovljen; doslej utegne biti v Avstriji podpisanih 2½ milijardi kron, na Ogrskem pa precej nad 1 milijardo, tako da je že doslej prekošen uspeh drugega vojnega posojila. Ni pa dvoma, da se bo v teh zadnjih urah še marsikdo odločil, da se oddolži svoji domovini in njenim hrabrim branilcem, kakor mu velevala domovinska ljubezen. Naj ne bo tudi med nami nikogar, ki bi se moral kasneje v svojem srcu sramovati in si očitati, da je zamudil dati domovini, kar ji je bil dolžan. Kdor še ni podpisal tretjega vojnega posojila, a bi mogel, naj hiti — danes in jutri do 12. ure popoldne ima še čas!

+ Nemške stranke in bodoča avstrijska politika. Parlamentarna korespondenca poroča: V zadnjih dneh se je vršilo na Dunaju zborovanje vseh nemških narodnih svetov iz posameznih kronovin. posvetovali so se o novi smeri nemške politike v Avstriji in o ureditvi jezikovnega vprašanja. Po tridnevnem zborovanju so se zastopniki popolnoma zedinili v vseh ozirih in so zlasti našli temelje za enotno ureditev jezikovnega vprašanja. Teh posvetovanj nemških narodnih svetov se je udeležilo tudi več vodilnih nemških poslancev iz nemške narodne zveze.

+ Kalendar Kat. tisk. društva za leto 1915/16 je bil te dni razposlan cenj. društvenim članom. Ako bi se bila pri razpošiljanju pripetila kaka pomota, naj se izvoli sporočiti na naslov »Kat. tisk. društva« v Ljubljani.

+ Rdeči križ. Župani davčnega okraja Črnomelj so sklenili pri posvetovanju o okrajnem proračunu darovati Rdečemu križu za tekoče leto 4000 K. Za to izvanredno visoko podporo zahvaljuje se najpristraneje gospodom darovalcem vodstvo Rdečega križa za Kranjsko. — Župani drugih občin, posnemajte ta vedomoljubni čin črnomeljskih županov.

+ Ustanovitev nove agrarne stranke na Hrvaškem. Zagreb, 27. oktobra. Na zadnji skupščini slavonskega gospodarskega društva v Osijeku je izjavil prejšnji višji župan in poslanec Anton pl. Mihalo-
vič, da je potrebno ustanoviti hrvaško agrarno stranko. Njegov predlog je bil sprejet in z organizacijo nove stranke se prične po vojski.

— Podeljena je župnija Hinje ondodnemu župnemu upravitelju č. g. Antonu Porenta.

— Umrli je v Radečah pri Zid. mostu g. Juraj Knezovič, državni uradnik v pok., v 85. letu starosti. Mladostna in službena leta je prebil na Hrvaškem, od-

koder je prinesel lepe spomine iz svoje službovanja. Kljub lepi starosti je ohranil dober spomin ter je kaj živo pripovedoval svoje doživljaje kot vojak, n. pr. kako se je moral boriti na patrulji z volkovi itd. Zapušča ženo Alojzijo in hčer Ljudmilo omoženo Matičević. Bodi blagemu možu lahka slovenska zemljica, ki si jo je izbral za počitek!

— Imenovana sta dvakarja Alojzij Musič in Anton Burger za naddavkarja v osmem činovnem razredu.

— Odlikovani Slovenec. Kadetni aspirant Alojzij Mesar, 3/3 črnovoji, nadomestne stotnije v Andritzu pri Gradcu piše: Sedaj sem toliko okreval, da sem zapustil bolnico, ter bil semkaj dodeljen, kjer za sedaj urim rekrute — same Poljake in Zide iz onih krajev Galicije, kjer so bili prošlo zimo še »moskali«. V septembru sem dobil veliko srebrno hrabrostno svetinjo (l. razr.), ker sem se od 15—17. maja t. l. odlikoval v boju na Wapnienki (blizu Nadworne), kjer sta dve stotniji 7. pp. (stotnik Zborowski, nadporočnik Slovenec Potočnik Vinko) čisto osamljene zadrževale 16-tero rusko opremo. Že preje sem bil odlikovan z bronasto hrabrostno svetinjo. 20. februarja smo mi prvi zavzeli kolodvor v Stanislavovu.

— Prosta uradniška mesta. V področju c. kr. ravnateljstva državnih železnic v Trstu se sprejme s 1. januarjem 1916 več uradniških aspirantov. Prosilci morajo imeti srednješolski izpit, morajo biti že 18 let stari, nadalje morajo poleg enega v okrožju c. kr. ravnateljstva državnih železnic v Trstu porabnega deželnega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmogni biti tudi nemškega jezika in da so neoporečnega zadržanja. Prošnje, kolekovane z kolekom 1 krone, naj se vlagajo takoj pri c. kr. ravnateljstvu državnih železnic Trst v Ljubljani, Resljeva cesta št. 10.

Umrli je v Wolfsbergu na Gorenjem Avstrijskem ondi internirani bivši tajnik »Matice srbske« iz Dubrovnika dr. Franc Kulisič, star 31 let.

Umrli je v Opatiji trgovec Franjo Koncilja. — V Osijeku je umrl dr. Julij Springer.

— Klavirski virtuoz Anton Trost, bivši učitelj »Glasbene Matice« v Ljubljani, sodeluje v nedeljo dne 7. novembra pri koncertu dunajskega koncertnega društva v veliki dvorani »Konzerthausa« na Dunaju. Igral bo Chopinov klavirski koncert v e-molu s spremljevanjem orkestra.

— Vojne domove ustanove pri Dunaju. Zgraditi nameravajo 252 hiš, v katerih bo lahko bivalo 3430 oseb.

— Bivši brodski župan zopet interniran. Bivšega župana mesta Broda ob Savi, Štefana Benčevića, so zopet internirali. Še pred nedolгим časom je bil izpuščen iz zapora, ker so sumili, da je ogleduh. Z njim vred so aretirani tudi tisti brodski policijski uradniki, ki so bili z njim zadnjič osumljeni.

— V ruskem ujetništvu je bivši reški župan Rihard Zanella. Dalje so v ruskem ujetništvu: Enoletni prostovoljec 17. pešpolka in absolvent državne realke v Trstu Mirko Gruden, nahaja se v Čerkasu. Janko Mišič iz Borovelj je v Jekaterinoslawu, v jaroslavski guberniji je dalje Matija Valenčič. V ruskem ujetništvu so: Ciril Bajžel iz Strazišča, Anton Zupančič od 5. drag. polka, doma iz Blečega vrha pri Polici, sodrug Ivan Tokan, urednik »Rudarja«. Topničar Franc Smole se nahaja v Taškentu.

— Poroke. Poročil se je g. dr. Riko Fux z gospodično Danico Makarjevo. — Poročil se je g. Janko Lešnik, učitelj v Vurbergu, z gospodično Pavlo Žiher.

— Padel je na italijanskem bojišču absolvirani učiteljski kadet Maks Primus iz Celovca.

— Umrli je v Celovcu vojaški delavec Peter Volarič, star 47 let, doma iz Krka.

— Nagloma je umrl v Vrbi na Koroškem slikarski mojster I. Novak.

— Češko gimnazijo na Dunaju so zaprli. Kakor poročajo nemški listi, je dunajska občina zaprla češko gimnazijo na Dunaju. Gimnazija je obstajala na Dunaju dve leti.

Ljubljanske novice.

Ij Kurzi S. K. S. Z. so se morali vsled vojaških vpoklicov večinoma odložiti na poznejši čas. Pač pa namerava S. K. S. Z. otvoriti v kratkem kurz za bolgarski jezik. Upamo, da se oglasi v par dneh dovolj slušateljev in slušateljic. Priglasijo naj se pošiljajo samo na dopisnicah na naslov: »Slovenska kršćansko-socialna zveza v Ljubljani«.

Ij Zbirka volnenine in kavčuka. Patriotično nabiranje volnenine in kavčuka se v Ljubljani z izredno ugodnim uspehom vrši. Naravnost sijajen uspeh pa je imela il. državna gimnazija, ki je nabrala volnenine za cel vagon in ki je tehtala nad 5000 kg. Vmes je bilo tudi nekaj zabojev s predmeti iz kavčuka. Zbirka se je že odposlala svojemur namenu na Dunaj. Zahvala za to sijajno uspešo akcijo gre predvsem umnemu vodstvu za praktično za-

snovanje in razdelitev dela ter podjetnemu in domoljubnemu dijaštvu, ki je neumorno nabiralo darovane predmete. Enakih uspehov je tudi od ostalih zavodov pričakovati.

Ij Čisti dohodek obeh dobroteljskih vojaških koncertov v korist cesarske jubilejne ustanove za vojaške sirote znaša 1370 K 10 v. Etapno štacijsko poveljstvo se tem potom v imenu sirot zahvaljuje za obilne velikodušne prispevke in mnogobrojni obisk.

Ij Na grobove vojakov na pokopališču sv. Križa je dalo položiti tudi deželno in gospejno pomožno društvo Rdečega križa venec.

Ij Umrli so v Ljubljani: Helena Pegam, bajtarica, 57 let. — Josip Jaklič, rejenec, 2 meseca in pol. — Lovro Ložar, užitkar, 59 let. — Jeremija Radosav, Demeter Korösi, Fran Jedrysik, Fr. Bylok, pešci. — Jurij Gabrenja, hiralec, 79 let. — Marijeta Božič, bivša branjevka, 89 let.

Ij Raz konja je padel Poljanc Franc, posestnik iz Šmarjete št. 6 na Dolenjskem ter se poškodovano na glavi in na levi nogi. Zdravi se v deželni bolnišnici.

Ij Našla se je manjša vsota denarja. Dobi se v Hrenovi ulici št. 3, II. nadstr., desno.

Primorske novice.

O interniranih goriških duhovnikih. »L'eco del Litorale« poroča, da je v Cremoni umrl na legariju internirani kojski župnik preč. g. Franc Marinič. Letos bi bil pokojnik praznoval 40 letnico mašništva. Rojen je bil l. 1853. Bil je zgleden in vnet dušni pastir. Pokoj njegovi duši! — Kozanskega vikarja, č. g. Alfonza Blažko, ki je bil doslej interniran v Cremoni, je poklical turinski nadškof v Turin, da opravlja dušnopastirsko službo med ondi interniranimi Slovenci. — Župnik don Jos. Viola je interniran v Krmini, kjer se nahaja tudi njegova mati in več drugih sorodnikov.

Nagle smrti na kapi je v Belgradu umrl g. Robert Slavik, brat tržaškega odvetnika dr. Slavika. Njegov poveljnik poroča, da so ga našli mrtvega na postelji.

C. kr. poštni urad v Marčani pri Vodnjanu (politični okraj Pula) se je zatvoril s 25. oktobrom t. l. V dostavljavni okraj tega poštnege urada spadajoči kraji Marčana pri Vodnjanu, Diviši, Pinežiči, Savič, Kravavica in Stanzia Zenzerovich so se tem povodom prideli dostavljavnemu okraju poštnege urada v Vodnjanu.

Begunka umrla. V deželni bolnišnici se je 3. t. m. preselila v boljši svet Marija Vižintin, šele 23 let stara hči posestnika Jožefa iz Sovodenj št. 50 na Goriškem, nazadnje kot begunka stanujoča v Zeleni jami št. 149.

Iz ruskega ujetništva se je oglasil enoletni prostovoljec četovodja pri 47. pešpolku po petih mesecih Viktor Gruntar, stud. phil., doma iz Šmarij pri Ajdovščini. Nahaja se v zemski upravi Dorogobuš v smolenski guberniji.

Smrt v italijanskem ujetništvu. V italijanskem ujetništvu v Montrealu pri Palermu, je umrl enoletni prostovoljec Mirko Mihelič iz Sv. Jurja ob Ščavnici na Štajerskem. Boril se je na soški fronti.

Nove žrtve tržaškega kanala. 2. t. m. ob pol osmih zvečer je prišla iz ulice delle Poste vecchie v Trstu 75-letna gospa Gertruda Crovat in v popolni temi zašla in padla v kanal. Na njene klice je nemudoma priteklo nekaj oseb, ki so jo še živo potegnile iz morja. Posredovala je takoj rešilna postaja in po prvi pomoči so staro gospo prepeljali na njen dom. Kmalu nato, proti 10. uri zvečer, je v temi zašel v kanal 41-letni črnovojsnik Franc Nedak, ki je bil prišel istotako iz ulice delle Poste vecchie. Zanj je prišla pomoč prepozno ter je bil že mrtev, ko so ga potegnili iz vode.

Nesreče v Trstu. 27letni težak Rafael Tavčer, zaposlen pri tvrdki Finzi na ul. Stadion, je dne 3. t. m. padel z odra in si poleg drugih poškodb pretresel možgane. — 6letni Franc Kavčič, modelar v Štab. tecnico triestino, je prišel z levo roko v žago, ki mu je zlomila sredinec.

Prečistiti gospod Ivan Reščič, voditelj deželne gluhonemnice v Gorici, se službeno-vljudno vabi, da naznani svoj sedanjí naslov ravnateljstvu c. kr. moškega učiteljskega goriškega (sedaj v Ljubljani na Radekega cesti št. 20, I. nadstr.).

Odlikovanja pri »Rdečem križu«.

Njega ces. in kr. Visokost prevzvišeni gospod nadvojvoda Franc Salvator podelil je za uspešno delovanje na korist Rdečega križa sledečim gospem, gospodičnam in gospodom:

a) bronasto častno kolajno Rdečega križa z vojno dekoracijo:

Ljubljana:

Šlajmar Nada, Zamida Milena, Schilet Frida, Matore Tabiola, Klamert Elizabeta, Stefulid Natalija, Može Viljemina, Kolar Melanija, Ivanec Petronela, Golčar Sofi-

ja, Papež Veronika, Demšar Ivana, Vučkovič Marija, Dolinšek Angela, Malahovsky Antonija, Bock Edita, Friedrich Terezija, Gerstner Marija, Grabner Gata, Schlechan Herta, Zbrizaj Lujiza, Schöppel pl. Edith, Tschach Marija, Margon Mehtilda, Čatež Medarda, Krevlj Perseveranda, Mahr Hilda, Raab pl. Karla, Schneditz Marjeta, Pelikan Amelija, Beglaj Josa, Petrovan pl. Tilda, Schweiger Berta, Barbo Edeltraut grofica, Bamberg Frida, Elsner Ema, Kulavics Gisela, Luckmann Ivana, Wettach Gitta, Schmidinger Marija, Klinard Irmen-gard, Alešovec Marija.

Novo mesto:

Jakše Aleksander, Jakše Josip, Witschl Karolina, Vavpotič Frida, Sekula Marija, Küssl Marija, Turk Marija, Clarici Josipina, Poll pl. Klementina, Poll pl. Rosa, Appl Josipina, Smolik Gabrijela, Budna Stanka, Müller Ana, Andreas Marija, Küssl Josipina, Ulm Gabrijela, Klevisar Alojzija, Meršol Zora, Klemenčič Marija, Magolič Pavla, Skedelj Josipina, Breznik Marija, Horvat Matilda, Meršol Grilla, Lončar Marija, Lončar Olga, Gebauer Matilda, Drganc Ana.

Radeče:

Kacian Barbara, Kolnik Avgusta.

Ilirska Bistrica:

Krančič Marija, Kocjančič Marija, Horvat Ivana, Jurca Ivana, Sitar Ivana, Tomšič Gabrijela, Matjažič Roza, Kolar Zorka, Šabec Josipina, Ličan Pavlina, Tomšič Olga, Jomladis Mici, Vrh Ivana, Lozak Ivana, Lenasi Justina, Barbo Ivana, Uršnik Ivana.

Kočevje:

Schichs Dora, Vajda Tekla, Klostermann Valburga, Rejc Veneranda, Loj Lujiza, Loj Edita, Ranzinger Sofija, Satter Marjeta, Loy Marija, Tomašek Avgusta, Wenusch pl. Eminka, Turer pl. Valerija, Matzek Mici, Schwarzer Ana, Jaklitsch Netti, Hofholzer Henrik, Steiger David.

Truger Teodora, Hönigmann Stefanija, Elner Avgusta, Kropf Josipina, Rupnik Karitas.

Jesenice:

Honig Pij, Ravnik Angela, Plahutar Cila, Čop Terezija, Tillmann Mici.

Litija:

Gerlach Elizabeta, Bevk Helena, Stei-

ner Josipina, Meržek Pavla, Hastnik Marija, Zarnik Minka, Hynek Ilona, Moser Rezi, Lindner Helena.

Radovljica:

Krašovec Marija, Ravnik Antonija.

b) Srebrno častno kolajno z vojno dekoracijo:

Gospodu dekanu v Šmartnem pri Liti-tji Matevžu Rihar in prednici v Kočevju m. Alojziji Rotschede.

Kontoristinja

zmožna slovenskega, nemškega in laškega jezika v govoru in pisavi, z nekoliko prakse, išče službo. Nastop lahko takoj. — Ponudbe z navedbo plače naj se pošljejo na upravo „Slovenca“ pod št. 2282.

Sprejme se

izurjena prodajalka

večša slov. in nemškega jezika v večjo trgovino z mešanim blagom, na deželi. Cenjene ponudbe na upravnitvo „Slovenca“ pod „Spretna“ 2292.

Učenec

ne spod 14 let star, zdrav in krepak, kateri ima veselje do trgovine, dobrih poštenih starišev, se takoj in pod ugodnimi pogoji sprejme.

Trgovska firma J. KUŠLAN, Kranj — Gorenjsko.

Kdo ve,

kje se nahaja fotograf IVANČIČ iz Čezsoče pri Bovecu? Prijazna obvestila na naslov: Anton JERKIČ, fotograf v Gorici. 2281 (3)

Mirna stranka išče

STANOVANJE

obstoječe iz 2 sob in kuhinje, najraje v bližini drž. kolodvora. — Naslov pove uprava lista pod št. 2286.

Zidarski mojster

šolo in že dalj časa samostojno obrtoval išče primerne službe. — Ponudbe sprejema uprava tega lista pod števil.: »2270«.

Oblastveno izkušeni

ki je z do-brim uspehom absol-viral obrtno

OVČJO VOLNO

vseh vrst in vsako množino kupuje po najvišjih cenah

J. GROBELNIK, 1719
Ljubljana, Mestni trg števil. 22.

Februarja se odda stanovanje

za eno ali dve stranki, pripravno tudi za obrt v Slomškovi ulici 23, pritličje. Pojasnila ravnotam I. nadstr. 2134

Brez posebnega obvestila.

Potrži globoke žalosti naznanjajo podpisani, da je njih iskrenoljubljeni tast, oziroma stari oče, brat, stric in stari stric, gospod

ing. Ferdinand Klemenčič

c. kr. višji stavbni svetnik, višji nadzornik c. kr. avstrijskih državnih železnic v. p., imejitelj zlatega zaslužnega križca s krono, jubilejne kolajne in jubilejnega križca za civilne državne uslužbenice, častni meščan Ribnice itd.

v ponedeljek dne 1. novembra 1915 ob 4. uri zjutraj, po dolgi mučni bolezni in večkratnem prejemu sv. zakramentov za umirajoče, v 75. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Zemski ostanki dragega pokojnika so se v sredo dne 13. t. m. ob 4,3 uri popoldne v hiši žalosti, III., Geusaugasse št. 10, prepeljali v farno cerkev sv. Roka in Sebastijana (Landstrasse), tam svečano blagoslovili in nato prepeljali v Ljubljano, kjer se vrši pogreb v nedeljo dne 7. novembra ob 3. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Krištofu na pokopališče k sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale na Dunaju in v Ljubljani.

Dunaj-Ljubljana, dne 4. novembra 1915.

Amalija Nippel pl. Weyerhelm
Ana Schantel
sestri.

Dr. Franc Heinz

c. kr. predsednik in centralni ravnatelj
c. kr. založbe šolskih knjig, zet.

Edita in Ervin Heinz
vnuka.

Vsi nečaki in nečakinje, pranečaki in pranečakinje.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani. 2296

V prebriski žalosti naznanjamo, da je naš srčno ljubljeni in dobri sin, brat, nečak, stric in svak, gospod

Dr. Janko Šavnik

c. kr. nadporočnik v rezervi, advokat v Trstu.

teško ranjen na južnem bojišču, dne 29. oktobra t. l. v Stari Pazovi v Slavoniji izdihnil svojo blago dušo.

Zemski ostanki pokojnika se prepeljejo v Kranj, da se polože v domačo zemljo k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji farni cerkvi.

V KRANJU, dne 4. novembra 1915.

Karl in Leopoldina Šavnik, starši.

2201

Dr. Karl Šavnik,

c. kr. višji finančni svetnik.

Ph. Mr. Fran Šavnik,

c. kr. med. oficial v evidenci in lekar. voditelj.

Dr. Pavel Šavnik,

c. in kr. asist. zdravnik v rez. in vseučiliški asistent.

bratje.

Dr. Josip Wilfan,

advokat.

Ing. Fran Emmer,

c. kr. inženir.

svaka.

Marija Wilfan, Anica Emmer,

sestri.

Zofija Šavnik roj. Verbič svakinja.

Marija Šavnik,

teta.

Dr. Edurad Šavnik,

c. kr. višji okr. zdravnik, stric.

Nečaka in nečakinje.

Brez posebnega obvestila!

2075

Kranjska deželna banka v Ljubljani

sprejema pod pogoji glasom prospekta prijave za

III. davka prosto 5 1/2 % vojno posojilo

in odobri podpisovalcem pol odstotka od razglašene podpisne cene.

Deželni dvorec

Gosposka ul. 2.

odni salon

2191

priporoča cenjen. damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih klobukov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita. **Zalni klobuki vedno v zalogi.** **Popravila po želji.**

Priznana najnižje cene. :: Zunanja naročila z obratno pošto.